

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7P/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619200001
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6619200001.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudcom Mgr. Petrom Strakom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: W. J., I. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., t.č. Reedukačné centrum Zlaté Moravce, v zast. kolízny opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: V. T., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. W., G. Č. Z. W.. X. XXX/XX F. N. J., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. W., X. XXX,XX, v konaní o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

súd z r u š u j e neodkladné opatrenie Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10P/93/2018-26 zo dňa 28.11.2018.

Súd z r u š u j e ústavnú starostlivosť, ktorá bola nariadená nad maloletou W. J.T., I.. XX.XX.XXXX v Reedukačnom centre Čerenčany, S. Kollára 72, 979 01 Čerenčany a Reedukačnom centre Zlaté Moravce, Prílepská 6, 953 01 Zlaté Moravce rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 7P/45/2017-30 zo dňa 09.10.2017 a uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 10P/93/2018-26 zo dňa 28.11.2018.

Súd n a r i a ě u j e nad maloletou W.L. J., I.. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie - dohľad za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, školského zariadenia, kde vykonáva povinná školskú dochádzku maloletá Mária a obce Málinec.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením zo dňa 23.01.2019 začal súd konanie o zmenu zariadenia na výkon starostlivosti vo veci maloletého dieťaťa W. J., I.. XX.XX.XXXX. Uvedené uznesenie bolo vydané na základe podnetu vo veci 10P/93/2018 tunajšieho súdu, kde uznesením zo dňa 28.11.2018 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola uložená povinnosť Reedukačnému centru Čerenčany, aby odovzdalo maloletú W. J. do starostlivosti Reedukačného centra Zlaté Moravce. Matka a otec boli zároveň zaviazaní na plnenie výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa.

2. Súd nariadil pojednávanie dňa 13.03.2019 a 29.03.2019. Otec sa pojednávaniu nezúčastnil, napriek tomu, že doručenie predvolania mal riadne preukázané. Matka ospravedlnila neúčasť otca z dôvodu zabezpečenia starostlivosti o dieťa. Súd s poukazom na § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok a § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok prejednal vec v neprítomnosti otca.

3. Matka na pojednávani uviedla, že súhlasí s tým aby bola zrušená ústavná starostlivosť nariadená nad maloletou a zároveň bolo nariadené výchovné opatrenie.

4. Kolízny opatrovník navrhol, aby v prípade, že dôjde k zrušeniu ústavnej starostlivosti, bolo nariadené výchovné opatrenie.

5. Súd vykonal dokazovanie v nasledovnom rozsahu a zistil nasledovné skutočnosti. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 10P/93/2018 súd zistil, že uznesením zo dňa 28.11.2018 bola zmenená ústavná starostlivosť neodkladným opatrením a maloletá bola zverená do starostlivosti Reedukačného centra Zlaté Moravce. Uvedené uznesenie bolo vydané na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „ÚPSVaR“). Návrh bol navrhnutý z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia je v záujme maloletého dieťaťa, nakoľko v Reedukačnom centre Čerenčany došlo k podozreniu z porušovania práv maloletých detí, zanedbávania, zlého zaobchádzania a zo spáchania trestného činu nad maloletých deťoch umiestnených v tomto zariadení, ktoré bolo postúpené Generálnej prokuratúre SR. Preto po súhlase Reedukačného centra Zlaté Moravce a s ohľadom na skutočnosť, že v Reedukačnom centre Zlaté Moravce sú umiestnení aj súrodenci maloletej W. J., súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a zveril maloletú do uvedeného centra. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7P/45/2017 súd zistil, že rozhodnutím zo dňa 09.10.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 25.11.2017 bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletými deťmi Máriou Farkašovou a Júliou Farkašovou v Reedukačnom centre Čerenčany. Rozhodnutím tunajšieho súdu č. k. 9P/29/2018-26 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 7P/45/2017-30 zo dňa 09.10.2017 tak, že výkon ústavnej starostlivosti maloletej Júlie Farkašovej sa zmenil na výkon v Reedukačnom centre Zlaté Moravce.

6. Zo správy Reedukačného centra Zlaté Moravce zo dňa 14.03.2019 vyžiadanej súdom, súd zistil, že správanie maloletej W. je stabilizované a bezproblémové, rešpektuje všetky pravidlá a pokyny v zariadení a zapája sa do činnosti. Je nekonfliktná, tichá, spolupracujúca, prístupná usmerneniami, autority rešpektuje, dokáže prispôbiť svoje správanie požadovaným normám. Nariadenie ústavnej starostlivosti v prípade maloletej Márie nie je už potrebné a v prípade, že rodičia vedia zabezpečiť plnenie školskej dochádzky, reedukačné centrum odporučilo návrat maloletej Márie do domáceho prostredia. V pozitívne stimulujúcom prostredí dokáže menovaná napredovať, potrebuje však konštruktívnu komunikáciu, usmernenie a vymedzenie jasných pravidiel a jednotný prístup zo strany rodičov, dohľad a kontrolu zo strany sociálnej kurately, aby späť nevkĺzla v novom prostredí k negatívnym stereotypom.

7. Zo správy ÚPSVaR Lučenec zo dňa 27.02.2019 súd zistil, že domácnosť maloletej Márie obývajú dvaja dospelí bratia X. J. F. V. J. a maloletá B. J.Š., I. XX.XX.XXXX F. X. J., I. XX.XX.XXXX. V domácnosti žije otec V. T.K. a matka N. J.. Maloletá N. a V. sú umiestnené v Reedukačnom centre Zlaté Moravce. Dňa 21.12.2018 bola mladistvá W. uvoľnená k pobytu v domácom prostredí počas vianočných prázdnin od 21.12.2018 do 07.01.2019. Dňa 15.01.2019 bolo doručené na ÚPSVaR oznámenie z Reedukačného centra Zlaté Moravce, že maloletá W. sa nevrátila na čas z domáceho prostredia počas vianočných prázdnin. Túto skutočnosť zariadenie nahlásilo dňa 14.01.2019 na Obvodnom oddelení PZ v Zlatých Moravciach. Dňa 15.01.2019 zariadenie hlásenie o nezvestnej osobe odvolalo z dôvodu, že maloletá bola v ten deň predvedená na obvodné oddelenie PZ v Poltári, odkiaľ bola prevezená späť do zariadenia. Rodina maloletej W. žije v jednoizbovom nájomnom byte. Zariadenie v domácnosti je primerané sociálnej situácii rodiny, hygiena v domácnosti je na primeranej úrovni. Pani J. poberá prídavky na deti vo výške 97,36 Eur a dávku v hmotnej núdzi vo výške 347,10 Eur mesačne. Mesačné náklady na domácnosť sú 147,- Eur mesačne. Toho času je finančná situácia v rodine zlá, matka sa snaží zabezpečiť svojim deťom nevyhnutné.

8. Z výpovede matky na pojednávaní dňa 13.03.2019 súd zistil, že matka pracuje na aktivačných prácach. Momentálne si vybavuje opatrovateľský príspevok na maloletú Paulínu, lebo má nijaký zdravotný problém. Dávku má zníženú na 270,- Eur, k tomu poberá rodičovské prídavky 97,- Eur. Otec maloletých detí pracuje na aktivačných prácach po 4 h denne s mesačnou dávkou 61,- Eur. Výdavky na domácnosť sú 147,- Eur za nájom, ktorý je platený obci a smeti za každú osobu 73,- Eur ročne. Plnoletý syn Dušan Farkaš poberá rodičovský príspevok 63,- Eur. Okrem uvedeného matka platí výživné 27,- Eur na 3 deti, nad ktorými je nariadená ústavná starostlivosť. Matka nevlastní žiadny hnutelný majetok vyššej hodnoty, rovnako ako otec maloletých detí.

9. Podľa § 55 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“): Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

10. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) ZR: Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, nešťátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

11. Podľa § 360 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“): Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

12. Podľa § 363 CMP: Súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

13. Súd na základe § 360 ods. 2 CMP začal pôvodne konanie vo veci o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti. Keďže v priebehu konania na základe zistení zo správy Reedukačného centra Zlaté Moravce pominuli pre nariadenie ústavnej starostlivosti v prípade maloletej Márie, pričom rodičia vedia zabezpečiť starostlivosť o maloletú Máriu, došlo k odpadnutiu dôvodov, pre ktoré neodkladné opatrenie nariadené podľa § 363 CMP a súd zrušil neodkladné opatrenie. Na základe vyššie uvedeného dokazovania a za aplikácie vyššie uvedených právnych predpisov súd skutkovo a právne uzatvára, že z § 55 ods. 3 ZR vyplýva pre súd povinnosť zrušiť ústavnú starostlivosť z demonštratívne uvedených dôvodov. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo zmyslu ústavnej starostlivosti, ktorá ako náhradná starostlivosť je dočasným opatrením nahrádzajúcim starostlivosť rodičov v prípade, že ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť ako vyplýva z § 44 ods. 1 ZR. V danom prípade mal súd za to, že nariadená ústavná starostlivosť už nie je potrebná, nakoľko došlo k úprave správania maloletej Márie, ktorá si osvojila kľúčové kompetencie, jej správanie je stabilizované a bez problémové a maloletá W. rešpektuje všetky pravidlá a pokyny zariadenia. Vzhľadom na to, že rodičia vedia zabezpečiť plnenie povinnej školskej dochádzky, súd na základe uvedeného v zmysle § 55 ods. 3 ZR zrušil ústavnú starostlivosť, nakoľko pominuli dôvody, pre ktoré bola nariadená. Zároveň súd v súlade s § 37 ods. 2 písm. b) ZR vzhľadom na skutočnosti, že rodina bola v minulosti monitorovaná pre nedostatky v súvislosti s výchovou maloletých detí a záujem maloletej vyžaduje, aby bol nariadený nad školskou dochádzkou u maloletej Márie za súčinnosti ÚPSVaR Lučenec, školského zariadenia, kde vykonáva povinnú školskú dochádzku a obce Málinec.

14. Podľa § 52 CMP: Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže žiaden z účastníkov si neuplatnil túto náhradu trov konania podľa § 57 CMP.